

X-oji respublikinė dorinio ugdymo mokytojų metodinė – praktinė konferencija

Mokymo(-si) sėkmė dorinio ugdymo pamokose

**Panevėžio 5-osios gimnazijos
dorinio ugdymo (tikybos)
mok. s. Elija Rudinskaitė csc**

**2019 m. kovo 14 d.,
Šiauliai**

Probleminė sritis: ugdymo turinio, metodų ir mokymo(si) priemonių įvairovė ir dermė.

Tema: video medžiagos panaudojimo ir analizės formų
dorinio ugdymo (tikybos) pamokose pristatymas.

Tikslas (auditorijos atžvilgiu):

Konferenc. dalyvius supažindinti su video medžiagos panaudojimo pamokose galimybių įvairove (baigiantis seminarui atsimins bent tris), užnorinti ieškoti savo pamokoms tinkamos video medžiagos (bent vienai temai, kuriai dar neturite), sužadinti pasiryžimą bent du būdus kuo greičiau išnaudoti praktikoje.

Uždaviniai (sau): dalytis gera patirtimi, sėkmės pavyzdžiais – nugalėti baimę, išeiti iš savo komforto zonos, tobulėti, ieškant aktyvaus mokymo(si) metodų pamokose, pasisemti idėjų ateičiai, atsiverti naujovėms.

1. Visos TV laidos analizė. „Pagauk kampa“

Pvz.: „Klausimēlis“ Kā žinote apie Jēzu Kristu?

<https://www.youtube.com/watch?v=ZbxT6lgXSwk>

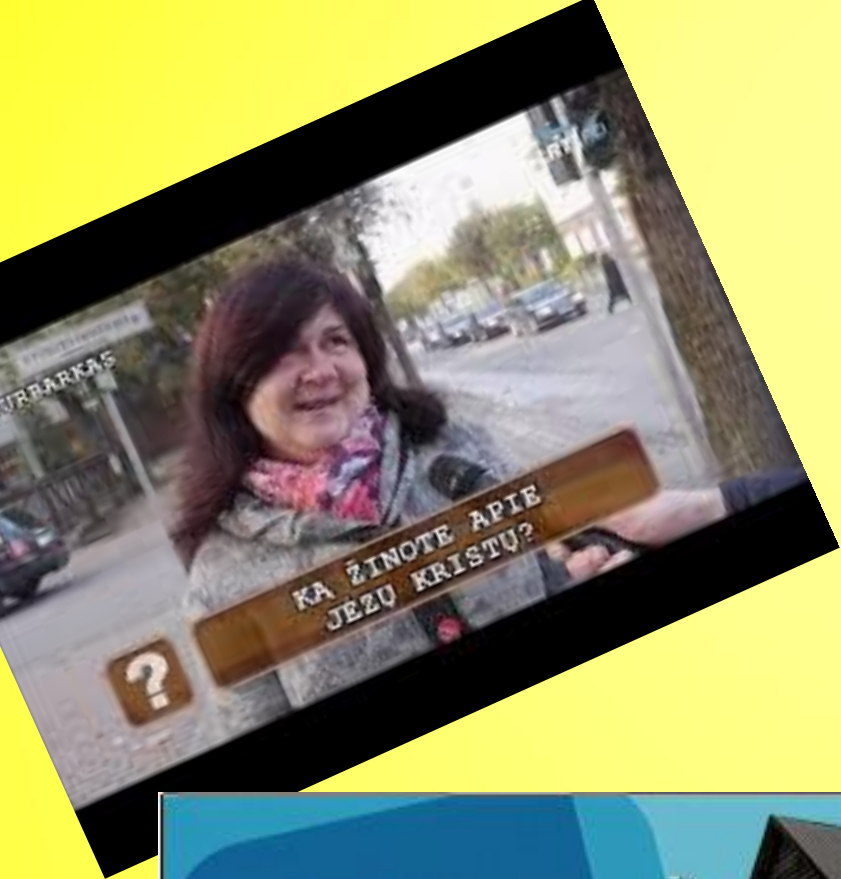

Stebint / klausant laidą pildo iš anksto paruoštą lapelį. Rašo tik jų nuomone teisingus atsakymus.

Apibraukia klausimų numerius, į kuriuos atsakė labiausiai abejodami.

Paskui aptariame didžiausias abejones,
padarome su tema susijusias išvadas.

Vardas, pavardė, klasė .....

Laida „Klausimėlis“: **Ką žinote apie Jėzų Kristų?** <https://www.youtube.com/watch?v=ZbxT6lgXSwk> (21:55 min)

1. Jėzaus tėvai Adomas ir Ieva? Taip ☐ Ne ☐
2. Jėzus gyveno Nazareto mieste, Izraelyje? Taip ☐ Ne ☐
3. Savo dvasinę viešąją veiklą pradėjo 30 metų. Taip ☐ Ne ☐
4. Kokios religijos įkūrėjas yra Kristus? .....
5. a) Jėzus – žmogus. Taip ☐ Ne ☐ b) Jėzus – Dievas. Taip ☐ Ne ☐
6. Kada Jėzus danguje gavo sostą? .....
7. Ar šėtonas išmestas iš žemės? .....
8. Kiek apytiksliai metų praėjo nuo Kristaus gimimo? .....
9. Kas buvo Jėzaus Mama (vardas)? .....
10. Jėzaus dangiško Tėvo vardas a) ..... ir žemiško (tėvio vardas b) .....
11. Kvalifikuoti žmonės, kurie aiškina tikėjimo tiesas, vadinami .....logais.
12. „Jėzus“ – tai vardas. O ką reiškia „Kristus“?
(teisingą pabraukti: pavardė; antras vardas; gr.k. žodis, reiškiantis „pateptasis, mesijas“. Tai - titulas).
13. Kuo žydai patepdavo išrinktuosius pranašus, karalius ir kunigus? .....
14. Apie ką daugiausia Jėzus kalbėjo? .....
15. Ar mokėjo Jėzus rašyti? .....
16. Jėzus yra Visatos kūrėjas? Taip ☐ Ne ☐
17. Jėzus mirė ir buvo palaidotas. Tai kodėl nėra jo palaikų? .....
18. Už ką nukryžiuavo Jėzų? .....
19. Kodėl taip sunku suprasti Senąjį ir Naująjį Testamentus (Bibliją)? .....
20. Ar pats Jėzus buvo pakrikštytas? Taip ☐ Ne ☐
21. Kas buvo Jonas, kurio šventę lietuviai švenčia per Jonines? .....
22. Stebuklas, kurio Jėzus nepadarė. Išbrauk jį: vyną pavertė savo krauju; vandenį pavertė vynu; vyną pavertė vandeniu.
23. Kai Jėzui atvedė moterį svetimautoją, Jis tiems vyrams pasakė: „Kas iš jūsų be nuodėmės, tegu pirmas meta į ją akmenį.“ kaip pasibaigė ši istorija? .....
24. Kokia buvo Jėzaus pagrindinė veikla /specialybė/ iki apreiškimo, kad jis yra Dievo Sūnus? .....
25. Kas įskundė Jėzų (vardas koks?) ir po to romėnų kariai Jėzų suėmė? .....
26. Ar Jėzų kaip Dievą pripažįsta žydai? Taip ☐ Ne ☐
27. Ar Jėzų kaip Dievą pripažįsta musulmonai? Taip ☐ Ne ☐
28. Ant kokio kalno Mozė iš Dievo gavo X Dievo įsakymų? .....
29. Kai Dievas sukūrė Adomą ir Ievą, Kristus jau buvo miręs ar dar net gimęs nebuvo? .....
30. Kaip Kristus susijęs su kryžiumi? .....
31. Kuo Kalėdos susijęs su Jėzumi Kristumi? .....
32. Kuo Velykos susijęs su Jėzumi Kristumi? .....
33. Kaip šio testo klausimų skaičius susijęs su Jėzaus gyvenimu? .....

2. Laidos dalelės analizė ,Vyšnia nuo torto‘

<https://www.youtube.com/watch?v=X0ba4NxCE3E>

Apie sielos ,greitį‘ nuo 21:20 iki 23:18
(Tinka temai apie laiką ir amžinybę,
apie (NE)skubėjimą).

3. Filmo analizė.

„Laikrodukas“

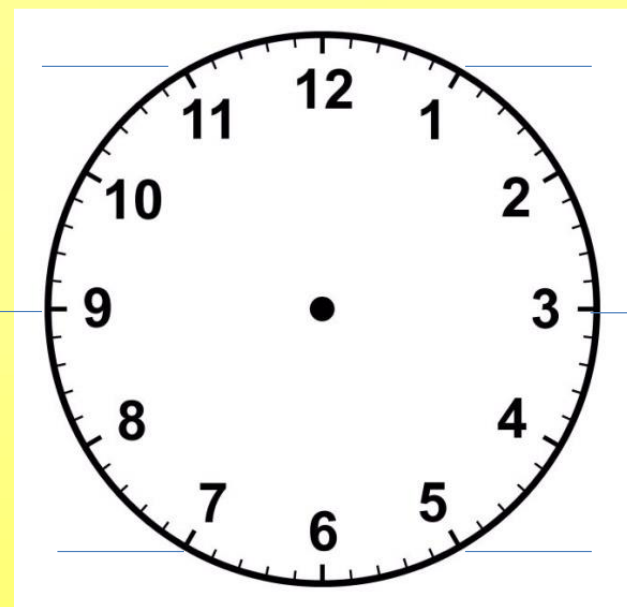
Pokalbis porose.

+ Grįžtam. ryšys mokytojui.

Galima analizuoti atskirus personažus. Kiekvienai „valandai“ vis kitas veikėjas ar situacija.

Šį metodą perėmiau seminare tikyb. mokytojams. /Raudondvaris, Pasaulinės jaunimo dienos – PANAMA – LIETUVA/(2019-01-26). Ne filmų kontekste. Tiesiog kalbėjomės vieni su kitais. Būdas suskirstyti poromis ir įdomiai pateikti temą.

FILMO ..... ANALIZĖ

Pvz., temos „Laikroduko“ metodu filmo „Dykumos gėlė“ analizei:

- 1 val. Mano geriausia draugė / draugas.
- 3 val. Ką aš manau apie metrikaciją arba santuoką
„iš reikalo“?
- 5 val. Kur filme galime įžvelgti Dievo veikimą?
- 7 val. Mano netikėčiausia pažintis.
- 9 val. Emi–/imigracijos procesas Europoje: „už“ ir
„prieš“.
- 11 val. Religiniai, tautiniai, gentiniai ritualai,
tradicijos: svarba ir pavojai.

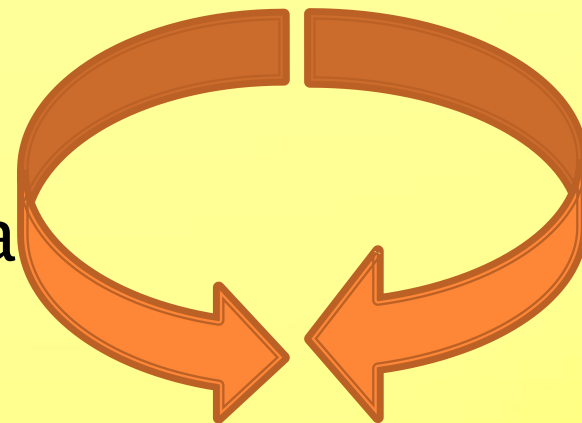
Waris Dierie

Kt. temos:

*Karjera: nuo valytojos iki top modelio: sėkmė ar sunkus
darbas, kodėl? / Vaikų išnaudojimas ir kt.*

Klausimai aptarimui + grįžtamajam ryšiui:

(Po „Laikroduko“)

Pvz.

- ▶ Įdomiausia / man naudingiausia buvo kalbėtis su ..., nes... .
- ▶ Netikėčiausia tema pokalbiui: ... .
- ▶ Užduotis iššaukė manyje šias emocijas: ... .
- ▶ Supratau, kad klausant kito, man reikia labiau ... . / Supratau, kad bendrauti su pašnekovais... .
- ▶ Plačiau norėčiau sužinoti apie ... .
- ▶ Siūlau temą kitai klasei: ... .

P.S. Pady Kelly dainą ir analizę išgirdau stebėdama atvirą pam.

4. Dainos klipo panaudojimas

Vaizdo ir/ar teksto analizė

Pvz.: **Vėlinėms, Motinos dienai:**

<https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=Mama%2C+celly+family>

/Teksto ir klipo analizė/

Vėlinėms:

<https://www.youtube.com/watch?v=VmLQes4tmtM>

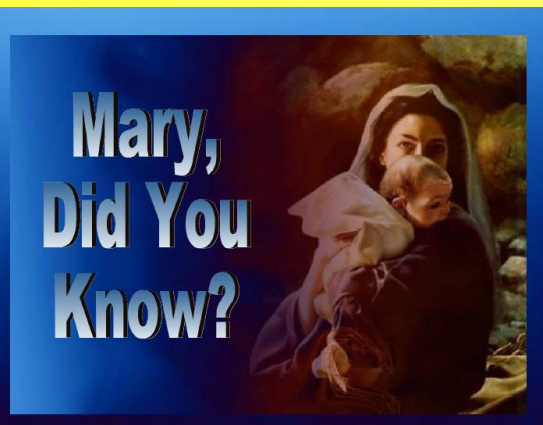
+ video: The whole story of Conor Clapton
(story 'behind' the tears in heaven)

/Teksto ir aplinkybių analizė: Eric Clapton ir Conor C. + Lory)/

šv. Kalėdoms:

<https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=Mary%2C+did+You+know>

/Teksto analizė šv. Rašto tekstai. Grupė Pentatonix/

5. „5 in 1“

pvz., video: Chiara Luce Badano
„Nuostabus planas“ . (*Atlikti grupėmis,
poromis arba individualiai*).

Eilutę baigiame pildyti 10 sek. po pirmo,
kuris užpildo.

Eilutėje viskas iš tos pačios raidės:
L; K; D; V; S; A; P; M ir kt.

*“For you, Jesus.
If you want it,
I want it too.”*

Chiara Luce

Religija	Jausmas	Vaizdas	Tarpt. ž.	Klausimas aptarimui
Laidotuvės	Liūdesys	Ligoninė	Liturgija	Labai baisu mirti?
Liudijimas	Laisvė	Lova	Licėjus	Laiminga mama, laimingas tėtis?
Kunigas	Kančia	Kirpimas	Kabinetas	Kodėl, Jėzau, kodėl man?
Dievas	Džiaugsmas	Draugai	Donorystė	Dėkoti Dievui net už tai, kad mirštu?
Viešpats	Viltis	Vienybė	Vizija	Viskas baigta ar viskas tęsiasi?
Santuoka	Skausmas	Suknelė	Sakrament.	Skauda tik kūną ar ir sielą?
Atleidimas	Atradimas	Adata	Altruizmas	Aukoti ragenas, auk. Afrikai... kokia prasmė?
Popiežius	Pasitikėjimas	Plaukai	Pediatrija	Po savęs palikti pavyzdį: misija įmanoma?
Mišios	Mėilė	Mama	Mistika	Mama Chiarai ar ji mamai padėjo pasiruošti jos mirčiai. Kaip?

6. Tema – mįslė

<https://www.youtube.com/watch?v=fr2olc1XPMg&t=1s>

(pusę video žr. be garso, po temos įminimo – pabaigti įjungus garsą).

(Vieša kalba, darbas televizijoje,
klaidos, dienos naujienos...).

7. Klasė klasei

Viena klasė kuria klausimus,
kita galvoja/pateikia
atsakymus.

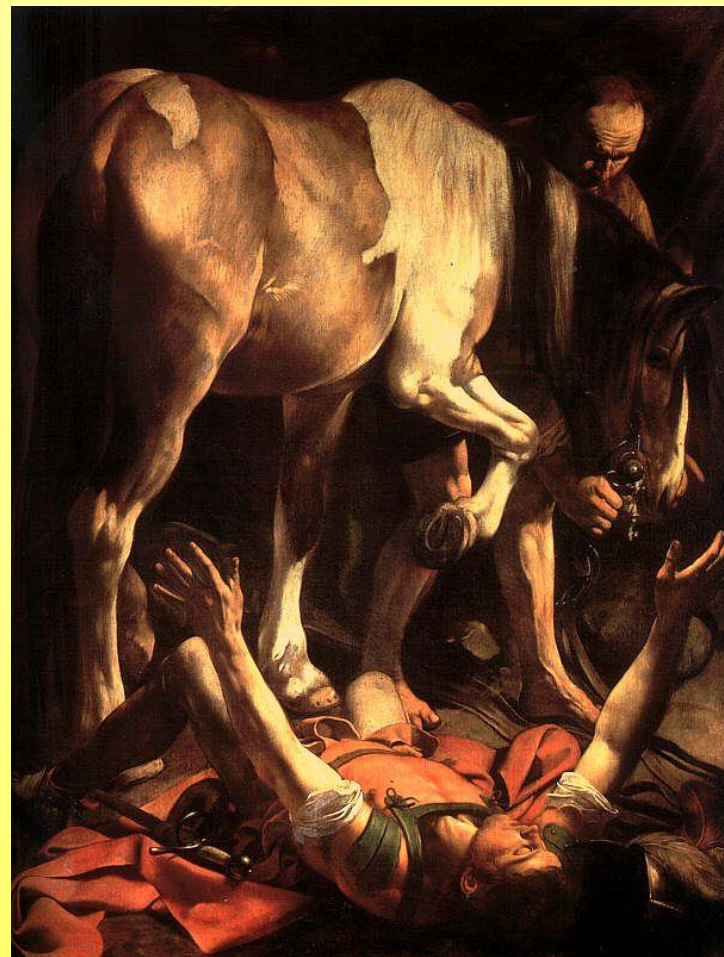
„Sveika, Marija“ malda.

+ Išmokti mintinai pasirinkta
kalba.

Galima naudoti video.

Arba / ir:

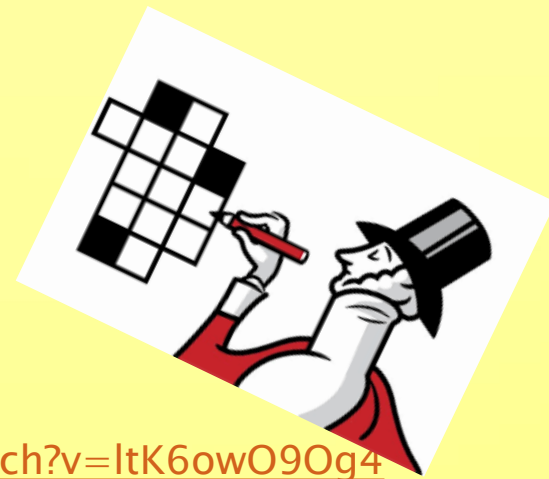
Pauliaus atsivertimas pgl.
Caravaggio nutapytą piešinį
(Pauliaus istorijos
komentaras + piešinio
detalių komentaras).

<https://www.youtube.com/watch?v=s0djObaDlde>

8. Kryžiažodis

Tema: Sakramentai. <https://www.youtube.com/watch?v=ltK6owO9Og4>

Užduotis: pagal paskirtą sakramentą poroje sukurkite 2 konkrečius klausimus, į kuriuos būtų galima atsakyti vienu žodžiu. (Turi būti informatyvu). Po du žodžius užrašome. Taip sukuriame klasės kryžiažodį.

Tema: šv. Mišios. <https://www.youtube.com/watch?v=QcB7Uem00n4>

(labiau teologinis)

<https://www.youtube.com/watch?v=wm7SguxPsN4>

(daug detalių, smulkiai, aiškiai)

P.S. Metodą perėmiau ir pagal savo poreikius pritaikiau iš „Alfa“ kurso jaunimui vykdytos veiklos.

9. Koliažas

Po filmo ar video ištraukos mokiniai grupelėmis išsitraukia temą koliažo kūrimui.

+ Pristato klasei: tema, aktualumas, išpildymo pagrindimas, probleminio klausimo suformulavimas.

Pvz., temos koliažui filmo „Karaliaus kalba“ kontekste: Darbas su savo kompleksais ir vidinėmis problemomis / Šeima kaip vertybė / Pašaukimas padėti žmonėms / Vieša kalba / Atsakingos pareigos visuomenėje/.

10. Interviu (galima ir po vieną. Kaip klasėje sutarima).

Veikėjų analizė.

Pvz., filmas „Dievas nėra miręs“

5 min. klausimų veikėjams kūrimui (indiv. darbas). Veikėjai nurodomi.

Kai kl. sukurti, „veikėjai“ kviečiami į priekį, atsisėdę vienas kitam užduoda kl., atsako (improvizacija, empatija, vaizduotės lavinimas, savo nuomonės atstovėjimas, išsakymas, baimės nugalėjimas ir kt.)+ klausimai iš auditorijos.

Galimi filmo „Dievas nėra miręs“ personažų suskirstymai:

Personažų susitikimas – interviu

- ▶ Dėst. Džefris Radisonas ir Mina – dėst. draugė
- ▶ Dėstytojas Džefris ir Džošas, studentas
- ▶ Verslininkas Minos brolis ir reporterė Amy
- ▶ Džošo kursiokas Martinas ir jo tėtis.
- ▶ Pastorius Deividas ir Mina
- ▶ Ex musulmonė Aiša ir Mina
- ▶ Dėst. Džefrio Mama ir Džošas
- ▶ Džošas ir reporterė Amy
- ▶ Studentas Džošas ir jo draugė
- ▶ Amy Reyen – reporterė. Muzikos grupės „Newsboys“ atlikėjai
- ▶ Aišos Tėtis ir mažesnis brolis
- ▶ Aiša – buvusi musulmonė, atsivertusi į krikščionybę ir Martinas – įtikėjęs Džošo kurso draugas

P.S. Galimi ir kiti variantai

11. „Ekskursija“ – virtualus vaizdas

<http://www.museivaticani.va/content/museivaticani/en/collezioni/musei/stanze-di-raffaello/tour-virtuale.html>

(Vatikano muziejus. Rafaelo kambariai.)

<https://news.nationalgeographic.com/2015/07/150720-Vatican-360-Degree-Tour-Saint-Peters-Basilica/> (šv. Petro bazilika)

<https://www.youtube.com/watch?v=fGfRSce5R4U>

(Integracija su daile. *Video*: La Basilica di San Pietro e il Bernini – Roma – Virtual Video 360° HDR)

12. „Kauliukai“

Video analizė pagal išmetamo kauliuko skaičių.

Darbas vyksta grupelėse (po 3–5).

Be išankstinio pasiruošimo.

Grupelės gauna lapelį, kuriame paaiškinta, koks kokio skaičiaus klausimas.

(Kitas variantas: galima mesti ir 2 kauliukus.

Tada reiktų pagalvoti daugiau klausimų).

1. Didžiausias išbandymas Dievo buvo skirtas (kam?) ..., kaip manai, kodėl? (ką iš to galėjo suprasti?) ... .
2. Įsiminė frazė: ... . Ją taip supratau: ... .
3. Labiausiai į mane panašus veikėjo ... charakteris. 2 panašiausios savybės: ... .
4. Nesuprantamiausia filmo vieta: ... .
5. Šis filmas pamoko mane ... . (ko? Įvardinti 2 dalykus).
6. Šiame filme su krikščionybe bendra tai, kad: ...

„Kauliukų“ metodas iš: Metodinė priemonė mokytojams moksleivių pilietiškumui ugdyti. „Atviras kodas: pilietis“. Vilnius, 2013, p. 51.

/P.S. Užduotis perkūriau pagal savo temą/

13. „Profas“

Aptarimui, diskusijai, analizei – kviestinis svečias/viešnia.

Įvadas temai: video apie stresą. <https://www.youtube.com/watch?v=FxfhI2EUGqM>

(Viešnia: mokyklos psichologė ar sveikatos specialistė, gal gydytoja ar pan.).

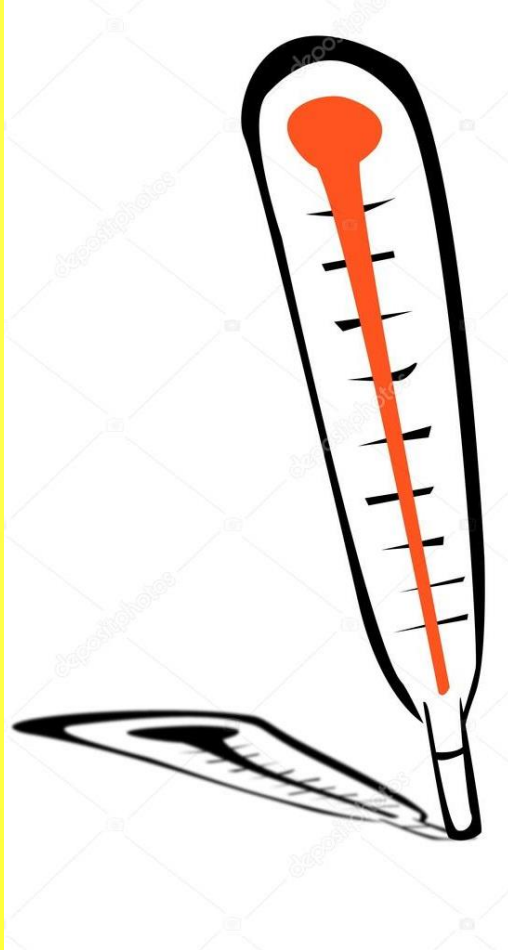
Įvadas temai: apie senatvę.

<https://www.youtube.com/watch?v=3LGSfgOi9UU>

(pozityvi, senyvo amžiaus moteris)

14. Termometras

(nebaigtų sakinių metodas)

Pvz.: <https://www.youtube.com/watch?v=emcK-FE7bDs>
(Nick Vujicic) arba: <https://www.youtube.com/watch?v=tSesxsI1fek>

Video medžiagoje

Labiausiai patiko .... , nes ... .

Stipriausia mano emocija buvo ... , nes... .

Naudingiausia buvo: ... , nes ... .

Norėčiau plačiau sužinoti / pakalb. apie ... .

Ši istorija mane pamoko: ... .

Verta ugdyti šias charakt. savybes:... , nes ... .

Nesupratau ... .

Iš video medžiag. (kam) .... papasakoč. apie

... .

15. „STOP“ kadras

Reklamos analizė

Kritinio mąstymo ugdymas(is)

Kvietimas žaisti CASINO:

La pubblicità che "mente" e crea false illusioni – YouTube

Kas čia ne taip?
Garso efektai?
Optinė iliuzija.
Turinio iliuzija.

Pasakoma tariama to „nauda“. O kokia žala,
pavojus?

Iš to išplaukiančios potėmės diskusijai: anoniminiai
lošėjai, priklausomybės, užstatai, rizika, azartas,
noras laimėti, pasekmės...

Užduotis: sukurk tekstą reklamai apie save.

Reklamos tema: draugystė.

Vertybė: tiesa. Apimtis: iki 7 sak.

*P.S. Pirmą kartą apie reklamos analizę praktiškai sužinojau ir šį
metodą perėmiau iš dėst. Joelle Galiauskas).*

Casino reklamos analizei:

- ▶ Dešinėje užrašas „Žaisk atsakingai“. Bet pirmas siužetas – nuspriktuojama ‚Visata‘ – kamuoliukas. Simboliška, bet... Gal tai Tavo visatos ‚nusprigtavimas‘ į rizikos zoną?
- ▶ Užsiregistruok **greitai** ir gauk bonusą + 200 arba 300 Eur. Kodėl kvietimas ‚dabar, greitai‘ tą padaryti, o ne po kurio laiko, kodėl nesakoma: ‚Pagalvok, apsispręsk...‘?
- ▶ Kodėl dar net nieko nelaimėjus jau siūlomas pradinis ‚laimėjimas‘? Kodėl pirmą kartą galima sakyti ‚apmoka‘ lošimų organizatoriai? Koks čia jaukas?
- ▶ „Žaisk neišeidamas iš namų, tiesiog prisijunk prie savo kompiuterio su mūsų gražuolėmis krupjė“, – sakoma. Krupjė kviečia: „Žaisk su manimi!“ – ką tai reiškia? Ką pasąmonėje iššaukia toks merginos siūlymas? Kodėl ji būtent taip apsirengusi, ką tai turi bendro su Casino žaidimu?
- ▶ Kokios lyties, amžiaus žmonės dažniausiai įkliūna į azartinių žaidimų pinkles, kodėl? Kokie už to slypi esminiai poreikiai? Kaip kitaip tuos poreikius galima patenkinti nerizikuojant taip stipriai prarasti save pačius?

16. „Svogūnas“ arba „Tortas“.

Filmo „Pasitikėjimas“ veikėjų analizei

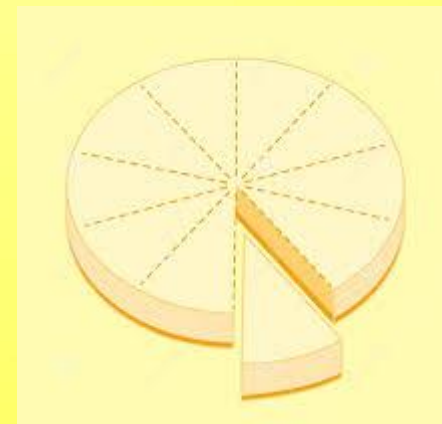
(svog. žiedams / pyrago gabalėliams):

- ✓ Socialiniai vaidmenys (bent 3)
- ✓ Atskleistas charakteris (3 bruožai)
- ✓ Ką jam/jai pasakyč. kaip tikintis žmogus?
- ✓ Koks Bažnyčios mokymas apie lyt. sant.? (bent 3 kriterijai)
- ✓ Atitikmuo visuomenėje.
- ✓ Probleminis kl. diskusijai.

**Kai kurie
veikėjai
(analizei):**

Enė
Tėtis
Mama
Enės brolis
Enės draugė
Džefris
Psichologė

„Svogūnas“ iš: *Metodinė priemonė mokytojams moksleivių pilietiškumui ugdyti.*
„Atviras kodas: pilietis“. Vilnius, 2013, p. 47.

/P.S. Užduotis perkūriau pagal savo temą/

Papildomai: DVD Šv. Rašto pažinimui

4 užsiėmimai (pamokos)

Teorija, terminai + įtvirtinimas.

DVD + užduočių knygelės

*Lab. tinka parapijose šv. Rašto grupelėms,
parapijiečiams... /išbandyta! ☺ /*

Internetinė svetainė – teminiai video

<https://www.krikscioniskifilmai.lt/>

Tikslas (auditorijos atžvilgiu):

Konferenc. dalyvius
supažindinti su video
medžiagos panaudojimo
pamokose galimybių įvairove
(baigiantis seminarui *atsimins
bent tris*),

**užnorinti ieškoti savo
pamokoms** tinkamos video
medžiagos (*bent vienai temai*,
kuriai dar neturite),

sužadinti pasiryžimą *bent du
būdus* kuo greičiau
/artimiausią mėnesį/
išnaudoti praktikoje.

		Pagauk kampą
		Vyšnia nuo torto
		Laikrodukas
		Dainos klipas + analizė
		5 in 1
		Tema – mįslė
		Klasė klasei
		Kryžiažodis
		Koliažas
		Interviu
	✓	Ekskursija (virtuali)
		Kauliukai
		Profas
		Termometras
		Stop kadras
	✓	Svogūnas / tortas
		DVD šv. Rašto pažinimui
	✓	www.krikščioniškiefilmai.lt

Naudoti šaltiniai:

- ▶ Asmeninė vaizduotė + smegenys = praktika ☺
- ▶ Visos skaidrėse nurodytos internetinės svetainės.
- ▶ Raudondvario seminaro medžiaga. (Laikrodukas)
- ▶ Suaugusių Biblinės katechezės lektorė Joelle Galiauskas.
(Reklamos analizė)
- ▶ Metodinė priemonė mokytojams moksleivių pilietiškumui ugdyti. „Atviras kodas: pilietis“. Vilnius, 2013, p. 47 ir 51.

Ačiū už dėmesį.

